

CHRISTEN UNIE

MAGAZINE

KABINET RUTTE III BEËDIGD

alles over onze mensen in het kabinet

Waardevol

Wat staat er in het regeerakkoord?

Aangenaam

Ons nieuwste Kamerlid: Stieneke van der Graaf

Groeten uit Meppel

Sprankelend en zichtbaar

Portret

'Victor is mijn leraar'

Nieuwjaarsdag

Het klinkt misschien wat gek, maar donderdag 26 oktober voelde dit jaar een beetje als Oud en Nieuw. Met een aantal medewerkers en Tweede Kamerleden keken we op mijn werkkamer naar de televisie en we telden af tot het moment daar was. We blikten hier en daar terug op de afgelopen tijd en we wisten dat op deze dag tegelijkertijd een nieuwe periode zou beginnen. 225 dagen na de verkiezingen stond dan eindelijk het nieuwe kabinet op het bordes.

Nieuwjaarsdag. Een nieuwe kabinetsperiode, een nieuwe periode voor ons land en zeker ook voor de ChristenUnie. In dit magazine blikken we dan ook vooruit, onder meer met onze nieuwe bewindspersonen en het eerste interview van ons nieuwe Tweede Kamerlid. Maar ik wil eerst met u terugkijken.

En eerlijk is eerlijk, in de achterliggende maanden vroeg ik me wel eens af: waarom doen we dit? Verantwoordelijkheid nemen, compromissen sluiten. Er achter komen dat goede plannen politiek niet haalbaar zijn, wat bitter is en pijn doet. Toch heb ik dit met overtuiging gedaan. Als onderhandelteam van de ChristenUnie namen we onze idealen mee naar de tafel, iedere dag weer. We hebben gepraat, we hebben geknakt. En al bleek niet alles haalbaar, veel idealen hebben we daadwerkelijk dichterbij kunnen brengen.

Betrokkenheid

Half oktober ging ik daarover met u het gesprek aan. Op de ledenavond over het regeerakkoord in Hilversum waren er vragen, was er een goed gesprek. De betrokkenheid die we als fractie de afgelopen maanden steeds hebben gevoeld, voelde ik daar wéér. Het dankwoord dat ik daarover in Hilversum sprak, wil ik hier herhalen. Ik ben u

dankbaar. Voor de bemoedigende berichten, uw kritische mailtjes, voor uw gebed. Ik heb het heel bijzonder gevonden dat u zo met ons meeleeft. En ik hoop dat u dat blijft doen.

Daar, in dat theater in Hilversum, te midden van onze leden, heb ik ook iets anders gezegd. Ik zei dat het verschil heeft gemaakt dat de ChristenUnie aan tafel heeft gezeten. Dat ik wist voor wie ik iedere dag aan de onderhandelingstafel ben gaan zitten: mijn drie dochters en hun leeftijdsgenoten. Het gaat om hun onderwijs, om hun vrijheid en om de aarde die we aan hen nalaten. Om een waardevolle toekomst voor onze kinderen. Daarvoor heb ik, samen met Carola Schouten, iedere dag gevochten. En in hun belang zette ik mijn handtekening onder het coalitieakkoord.

Groot en klein

Want we hebben het niet voor niets gedaan. Als het regeerakkoord bewaarheid wordt, krijgen we een kabinet met grote daadkracht. Dat werkt aan een waardevolle toekomst voor onze kinderen, met investeringen in het onderwijs en in de gezinsportemonnee. Dat werk maakt van zorg voor de schepping, met een heel ambitieus klimaatbeleid, van

IN GESPREK MET LEDEN OVER HET REGEERAKKOORD TIJDENS DE LEDENAVOND IN HILVERSUM.

zorg voor het leven, zorg voor jong en oud. En er komt veel extra geld voor mensen in nood, wereldwijd. Het zijn voorbeelden van grote thema's die in de afgelopen tijd de aandacht trokken. Het zijn de grote vraagstukken waar de kranten regelmatig over schrijven. Op die thema's zetten we de komende periode stappen: soms klein, soms groot.

Maar er zijn ook thema's die de kolommen doorgaans níet halen. Die zich voor de meeste mensen aan het oog onttrekken. Die het regeerakkoord in het verleden nauwelijks haalden. Ik noem gedwongen prostitutie. Al jaren zet ik me in de Tweede Kamer in om het onrecht dat deze vorm van mensenhandel is, aan te pakken. Ik liep op met organisaties als Scharlaken Koord en Stichting De Haven in Den Haag, keek de slachtoffers in de ogen en hoorde hun hartverscheurende verhalen. Ik diende moties in, stelde vragen aan het kabinet, ik schreef uiteindelijk een initiatiefvoorstel en vocht voor meerderheden. We kwamen vooruit, maar het ging zó langzaam. Maar nu kun je zeggen: de strijd tegen gedwongen prostitutie gaat een nieuwe fase in. Er komt een landelijk dekkend netwerk van uitstapprogramma's, waar we ieder jaar drie miljoen euro voor uittrekken. Alle vormen van prostitutie worden controleerbaar - ook escorts en thuiswerkende prostituees kunnen niet meer zonder vergunning. Er komt een pooiervod waarmee we iedereen die financieel voordeel haalt uit illegale prostitutie strafbaar stellen. Wat jarenlang onhaalbaar leek, is nu onderdeel van het kabinetsbeleid. En er is meer. We gaan werk maken van waardig ouder worden, vrijwilligerswerk, zorg voor tienermoeders. In dit magazine vindt u een overzicht van punten uit het regeerakkoord waarvan we als ChristenUnie zeggen: dit is waardevol.

Aan de slag

Hiermee gaan we deze periode aan de slag. Vanuit de Tweede Kamer zullen we het nieuwe kabinet aan alle mooie afspraken gaan houden en blijven we voor onze idealen strijden.

Dat doen we met vers bloed uit Groningen. Op 31 oktober legde Stieneke van der Graaf de eed af in de plenaire zaal van de Tweede Kamer. Met haar ervaring in de Provinciale Staten van Groningen, juridische achtergrond, kennis van ons binnenland en internationale expertise is ze een grote aanwinst voor ons fractieteam.

Stieneke's aantreden heeft alles te maken met dat wat we een kleine week eerder op de televisie in mijn werkkamer zagen voltrekken. Ook toen werd de eed afgelegd, door Carola - die de Tweede Kamer verlaat -, door Arie Slob en Paul Blokhuis. Het is bijzonder dat een partij met vijf zetels in de Tweede Kamer drie bewindspersonen kan leveren op voor onze partij bovendien belangrijke plekken. Carola treedt aan als vicepremier en minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit - op het snijvlak van economie en samenleving. Arie op Onderwijs - het 'ministerie van de toekomst' (dixit Arie Slob zelf) - en Paul op het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport met onder meer de geestelijke gezondheidszorg en preventie in zijn portefeuille.

Aan het begin van deze nieuwe periode ben ik dankbaar voor de mogelijkheden die God ons geeft om met Hem midden in de wereld te staan en mede richting te geven aan het bestuur van ons land. Ik ben dankbaar voor de steun die u ons geeft in gebed, in bemoediging en in het simpele feit dat u ons ondersteunt als lid (en er komen steeds meer leden bij!). Samen met u bidden we om kracht en wijsheid voor het werk dat wacht.

En nu: aan de slag, op hoop van zegen!

GERT-JAN SEGERS
Voorzitter
Tweede Kamerfractie
ChristenUnie

“Als het regeerakkoord bewaarheid wordt, krijgen we een kabinet met grote daadkracht.”

Waardevol

Wat staat er in het regeerakkoord?

De ChristenUnie wil vol overtuiging relevant zijn in de Nederlandse politiek. Anders gezegd: we willen **waardevol** zijn. Waardevol voor u, waardevol voor de toekomst van onze kinderen, waardevol voor kwetsbare mensen hier in Nederland en wereldwijd. Lees hier een **selectie van punten** uit het regeerakkoord waar we als ChristenUnie van zeggen: **dit is waardevol**.

Voor de tweede keer in de 17-jarige geschiedenis is de ChristenUnie onderdeel van een coalitie. Met VVD, CDA en D66 hebben we in een regeerakkoord afspraken gemaakt over tal van onderwerpen. We zijn dankbaar dat we met onze vijf zetels in de Tweede Kamer zoveel tastbaar verschil kunnen maken: door het sluiten van het regeerakkoord kunnen we veel belangrijke punten verwezenlijken of op z'n minst dichterbij brengen.

Maar het was af en toe ook best ingewikkeld. We hebben op sommige punten compromissen moeten sluiten. Plannen in het regeerakkoord zijn dus ook niet altijd precies dezelfde plannen als die in ons verkiezingsprogramma staan. De afspraken in het regeerakkoord komen voort uit de

verkiezingsprogramma's van de vier partijen in deze coalitie en die programma's komen op sommige punten wel overeen, maar zijn op andere punten heel verschillend.

Wat ons echter samenbindt, is dat we verantwoordelijkheid willen dragen voor ons land. Dat we bereid zijn lastige keuzes te maken, ook als die anders zijn dan onze eigen idealen. En dat we vinden dat het geheel aan gemaakte afspraken goed is voor ons land. Op veel punten brengen we onze idealen dichterbij.

De ChristenUnie wil waardevol zijn in ons land. In de coalitie werken we aan onze idealen en geven we geloof een stem. Hoe we dat doen? Dat leest u op deze pagina's. ›

De toekomst van onze kinderen

Er komt meer financiële ruimte voor gezinnen. Belastingen en toeslagen worden gezinsvriendelijker, het kindgebonden budget voor paren (500 miljoen euro per jaar) en de kinderbijslag (250 miljoen euro per jaar) gaan omhoog. We gaan daarmee de groeiende kloof tussen eenverdieners en tweeverdieners tegen: modale eenverdieners met kinderen gaan er het meest op vooruit van alle groepen.

De belasting op arbeid gaat met miljarden omlaag, waardoor gezinnen met een middeninkomen meer overhouden van hun inkomen uit werk.

We investeren 1,4 miljard euro per jaar in onderwijs voor iedereen. Dat geld gaat bijvoorbeeld naar een salarisverhoging van docenten in het basisonderwijs en het tegengaan van werkdruk. Beginnen aan een studie wordt betaalbaarder: het collegegeld wordt het eerste jaar gehalveerd, voor

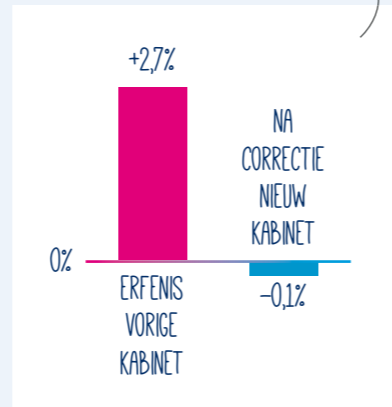
pabo-studenten wordt het collegegeld ook het tweede jaar gehalveerd, waarmee we ook in de toekomst van het basisonderwijs investeren.

De toeslag voor kleine scholen wordt uitgebreid, zodat kleinere scholen met een sterke identiteit open kunnen blijven.

Jongeren kunnen kiezen voor een maatschappelijke diensttijd, waarmee ze zes maanden een bijdrage leveren aan de samenleving. Als bewijs van het invullen van deze diensttijd, krijgen zij een getuigschrift, dat hen onder meer voorrang oplevert bij sollicitaties bij de overheid.

De financiering van zorg op school voor kinderen met een ernstig meervoudige beperking wordt eenvoudiger. Er komt extra geld voor de tegemoetkoming van studenten die door een chronische ziekte of handicap langer over hun studie doen.

DE INKOMENSONGELIJKHEID NEEMT OP LANGE TERMIJN NIET MEER TOE, MAAR ZELFS EEN BEETJE AF

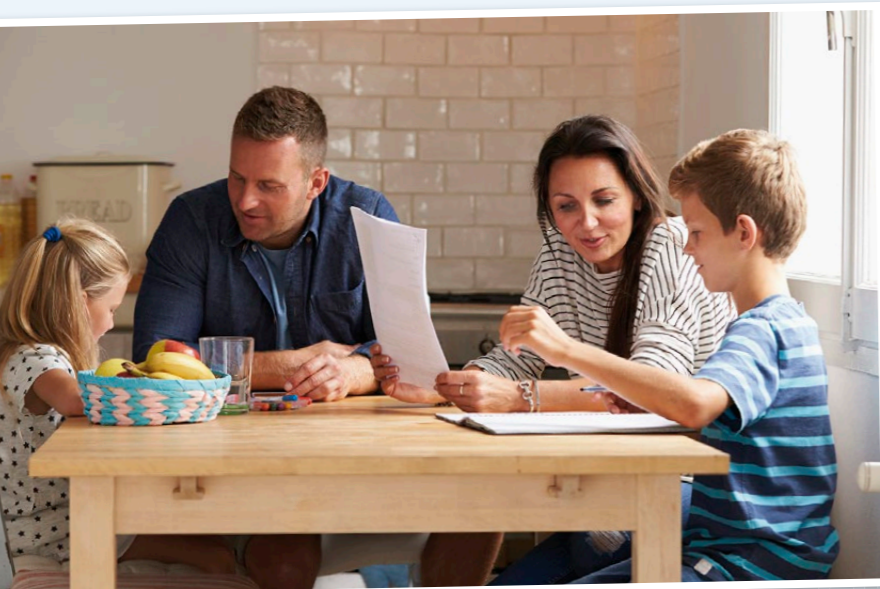
We investeren in vakmanschap door een extra impuls van 100 miljoen euro voor technisch vmbo.

In sociale wijkteams en de jeugdgezondheidszorg krijgen vroegtijdige signalering en open gesprekken over vermoedens van kindermishandeling meer aandacht. De forensische kennis op gebied van kindermishandeling wordt versterkt.

Het kabinet zet in op preventie van echtscheidingen en trekt daar 5 miljoen euro extra voor uit. Er komt landelijk beleid om schade uit echtscheidingen te voorkomen, waarbij het belang van het kind voorop staat.

Er komen minder verplichte toetsen in het basis- en voortgezet onderwijs: toetsen zijn een hulpmiddel voor docenten, geen dwangbuis. De eindtoets wordt vervroegd (of het eindadvies verlaat) zodat de docent dit kan meenemen in het schooladvies.

Bij de beoordeling van scholen wordt meer rekening gehouden met het aantal zorgleerlingen.

Zorg voor de schepping

Het kabinet zet alles op alles om de doelstellingen van het Klimaatakkoord ('Parijs') te halen en trekt 300 miljoen euro per jaar uit om daaraan bij te dragen. Ook wordt meer geïnvesteerd in duurzame energie en innovatie. Er komt een Klimaatwet waarin de doelen en maatregelen worden vastgelegd.

De uitstoot van broeikasgassen gaat fors (49% in 2030) omlaag, er worden kolencentrales gesloten, er komt meer schone energie door 'wind op zee' en voor het uitstoten van CO2 moet meer worden betaald.

Er wordt in totaal 275 miljoen euro extra geïnvesteerd in natuur en waterkwaliteit. Er komt een actieprogramma luchtkwaliteit en we gaan ervoor zorgen dat ons land klimaatbestendiger wordt.

De belastingen worden groener: duurzaamheid wordt beloond, de vervuiler betaalt. De belasting op gas gaat omhoog, de belasting op elektriciteit gaat omlaag; grootverbruikers van gas worden aangezet tot besparing. Er komt een

hogere belasting op het verbranden en storten van afval.

We zetten er op in dat uiterlijk in 2030 alle nieuwe auto's emissieloos (zonder uitstoot van milieuvriendelijke gassen) zijn.

We voeren een kilometerbeprijzing in voor vrachtwagens en een heffing voor vieze en lawaaige vliegtuigen.

Er wordt 100 miljoen geïnvesteerd in 'fietsvriendelijkheid', specifiek in fietssnelwegen en fietsstallingen bij ov-knooppunten.

We bouwen de gaswinning af en er komen geen nieuwe locaties voor gaswinning op land. In nieuwbouwwijken is een gasaansluiting niet meer een plicht, maar is er een recht op warmte.

Het kabinet trekt veel geld extra uit om – samen met bijvoorbeeld de gemeenten en woningcorporaties – ook bestaande woningen duurzamer te maken.

Horeca en de levensmiddelen-industrie krijgen meer ruimte om voedseloverschotten te doneren aan voedselbanken.

Voor duurzame innovatie in de visserij trekken we 5 miljoen euro per jaar extra uit. »

DE BEOOGDE VERANDERINGEN OP HET GEBIED VAN KLIMAAT

	CO2-PRIJS PER TON	CO2-REDUCTIE T.O.V. 1990	AANTAL KOLCENTRALES
NU	€ 6	11%	5
2030	€ 43	49%	0

Bescherming van het leven, zorg voor jong en oud

› Het manifest **'waardig ouder worden'** wordt uitgevoerd, waarmee we werken aan de waardering van ouderdom, we **eenzaamheid** zoveel mogelijk voorkomen, **mantelzorg** en **vrijwilligerswerk** stimuleren, we investeren in **levensbegeleiders** en **palliatieve zorg** en passende zorg en **woonvormen** de ruimte geven. Hier wordt de komende jaren 50 miljoen euro voor uitgetrokken.

De **stapeling van eigen bijdragen** in de zorg wordt verminderd. Het **eigen risico** dat normaal gesproken zou doorstijgen tot € 460 per jaar in 2021, houden we de komende kabinetsperiode op € 385. Het kabinet gaat de stijging van de **zorgpremie** zoveel mogelijk tegen door nieuwe hoofdlijnenakkoorden te sluiten en maatregelen te nemen om de kosten van genees- en hulpmiddelen te beheersen. Voor de **Wmo** gaat een maximum tarief gelden van 17,50 euro per vier weken, wat voor huishoudens

met **veel zorg** een enorme besparing is. Gemeenten kunnen dit tarief verlagen en/of mensen met een laag inkomen compenseren. De eigen bijdragen in de **Wlz** worden verlaagd, onder meer door de vermogeninkomensbijtelling te verlagen naar 4%. De **eigen betaling** van medicijnen wordt gemaximeerd op € 250 per jaar.

Er komt **onderzoek** naar de omvang en omstandigheden van de groep mensen die hun leven als 'voltooid' ervaren.

Het kabinet zet in op preventie van en ondersteuning bij **onbedoelde zwangerschappen**. Er wordt 15 miljoen euro per jaar deze kabinetsperiode en 8 miljoen structureel uitgetrokken voor een landelijk aanbod van individuele **ondersteuning** voor vrouwen die onbedoeld zwanger zijn. Speciale aandacht is er voor het voorkomen van **tiernerszwangerschappen** en de **begeleiding van tiernersmoeders**.

JAN MOKKENSTORM
113 Zelfmoordpreventie

"We zien echt een verandering in Nederland; van verslagenheid en gelaten acceptatie naar hoop en actieve preventie van suicide. Suicide is vergelijkbaar met een watersnoodramp, die ieder jaar weer over ons land spoelt die niet alleen een enorm verlies aan mensenlevens te weeg brengt maar ook naasten en de samenleving als geheel diep raakt. Met de niet aflatende inzet van de ChristenUnie en Joël Voordewind is nu een kantelpunt bereikt. Met de extra financiële impuls begint het deltaplan voor suicidepreventie in Nederland."

Het kabinet ondersteunt de doelstelling om te komen tot een **rookvrije generatie** en verhoogt de **tabaksaccijns**. Het kabinet zet in op het tegengaan van overmatig **alcoholgebruik**.

We willen extra inzetten op het voorkomen van depressies en **zelfdoding**. Daarvoor komt gemiddeld 4 miljoen euro per jaar extra beschikbaar.

Er komt geen verruiming van de regels rond de niet-invasieve prenatale test (**NIP-test** of **NIPT**). De **NIPT** wordt niet in het basispakket opgenomen, de subsidie en eigen bijdrage blijven wel bestaan.

Mensen krijgen meer inzicht in de kwaliteit van het **zorgaanbod** doordat zorgaanbieders en verzekeraars meer informatie moeten verstrekken over prijs en kwaliteit, daarnaast krijgen verzekerden **inspraak** op het beleid van hun zorgverzekeraar.

Door zorg te verschuiven van de tweede- naar de **eerstelij**, wordt de zorg beter en goedkoper.

De betalingen in de zorg worden voortaan meer bepaald op basis van de **uitkomst van de zorg** voor de patiënt en minder op basis van het aantal handelingen voor de zorgverlener.

MANON VANDERKAA
Directeur KBO-PCOB

"Als KBO-PCOB zijn we erg blij met de grote aandacht voor het manifest 'waardig ouder worden' in het regeerakkoord. We hebben nu echt kans om de positie van senioren in de samenleving te verbeteren. Onder andere door aandacht voor eenzaamheid onder ouderen. En door goede respijtzorg en dagopvang te regelen. Onder onze achterban leven zorgen over de koopkrachtontwikkeling van senioren, en die zullen we nauwgezet volgen."

Het kabinet investeert flink in de kwaliteit van de **verpleeghuiszorg** en voldoende gekwalificeerd personeel. Dat vraagt ook om een andere manier van werken: **kleinschalig, vraaggericht, innovatief, met minder regels en meer vertrouwen in de zorgprofessionals**.

Er wordt jaarlijks 18 miljoen euro geïnvesteerd in een meer **preventief** werkende jeugdzorg. Daarmee voorkomen we onder meer **uithuisplaatsingen**.

Meer bedrijvigheid, zeker in de regio's

Het kabinet heeft extra aandacht voor **krimpregio's**: door het clusteren van **voorzieningen** willen we voorkomen dat mensen zich genoodzaakt zien weg te trekken. Brievenbussen op platteland en in krimpende gebieden behouden we.

Er komt een bedrijfsovernamefonds van 75 miljoen euro om **jonge boeren** te ondersteunen bij de overname van het gezinsbedrijf en innovatie. Voor het midden- en kleinbedrijf wordt het aantrekkelijker om personeel in vaste dienst te nemen.

De **NAM** wordt op afstand gezet bij **herstel en versterking** en er komt een onafhankelijk **schadefonds**. De **rechtsbijstand** versterken we, arbitrage blijft bestaan en er komt een nieuwe opkoopregeling.

Jaarlijks komt 2,5% van de opbrengsten van de **gaswinning** ten goede aan de regio via een regiofonds. Daarmee wordt onder andere geïnvesteerd in versterking van de **Groningse economie**, in geestelijke bijstand voor wie in de knel zit door aardbevingsproblematiek en in het behoud van erfgoed.

Het Europese **landbouwbeleid** wordt als het aan dit kabinet ligt **eenvoudiger**, krijgt minder regeldruk en richt zich meer op innovatie, **duurzaamheid**, voedselzekerheid en **voedselveiligheid**.

De capaciteit van **gevangnissen** blijft zoveel mogelijk overeind. Waar sluiting van gevangnissen

nodig is, worden gevangnissen **buiten de Randstad** ontzien.

Voor mobiliteit en bereikbaarheid wordt 2,1 miljard euro extra uitgetrokken en 100 miljoen structureel. Dit geld komt beschikbaar voor investeringen in het openbaar vervoer en wegen, waaronder het verkeersveiliger maken van N-wegen in de regio.

Bonussen voor het bankwezen worden niet verruimd.

Openbaar vervoer in de regio wordt versterkt met meer **sprinters**, bijvoorbeeld op de lijnen Apeldoorn-Enschede, Zwolle-Groningen/Leeuwarden en Dordrecht-Breda. Er komt extra geld en een aanpak voor meer lightrail in stedelijke gebieden.

We komen op voor het belang van de Nederlandse **vissers**, ook in Europees verband. Zo wil het kabinet dat de **aanlandplicht** wordt verruimd, er niet meer visgebieden worden gesloten dan noodzakelijk is en er géén verbod komt op **pulskorvisserij**.

Het kabinet heeft speciale aandacht voor monumentale, **cultuurhistorisch** waardevolle kerken die leeg komen te staan. Er wordt 325 miljoen geïnvesteerd in onderhoud en restauratie.

Ondernemen wordt lonender door de belastingen voor bedrijven te verlagen. Ondernemen met **eigen vermogen** wordt aantrekkelijker door de renteaftrek op schulden te beperken. ›

Gerechtigheid, veiligheid En (geloofs)vrijheid

› Nederland zet zich in voor **mensenrechten** wereldwijd, in het bijzonder voor de meest **kwetsbare groepen**, waaronder **christenen**. Met dit doel wordt het mensenrechtenfonds opgehoogd.

Nederland zet zich in voor een veilig en internationaal erkend **Israël** en verbetering van de onderlinge relaties tussen Israëliërs en Palestijnen (**verzoeningsprojecten**).

Voor een **snelle integratie** zet het kabinet in op **ontzorgen** en **activeren**; mensen leren vanaf dag 1 Nederlands, worden voorzien in levensonderhoud en gaan (**vrijwilligers**)werk doen.

Voor Defensie wordt 1,5 miljard euro per jaar vrijgemaakt, waarmee de **basisgereedheid** van het **leger** weer op orde wordt gebracht en de inzetbaarheid wordt vergroot. Er komt bovendien jaarlijks 267 miljoen euro structureel extra voor de politie, ook voor meer **agenten** in de wijk en **rechercheurs**, onder andere om mensenhandel steviger aan te pakken. Het kabinet ondersteunt ook de inzet van vrijwilligers bij politie en brandweer. Er is veel aandacht voor **terrorisbestrijding**.

Er komen experimenten met **buurtrechters** die in de buurt zitting hebben, betaalbaar zijn en in eenvoudige zaken recht kunnen spreken.

Mogelijkheden voor **mediation** worden uitgebreid.

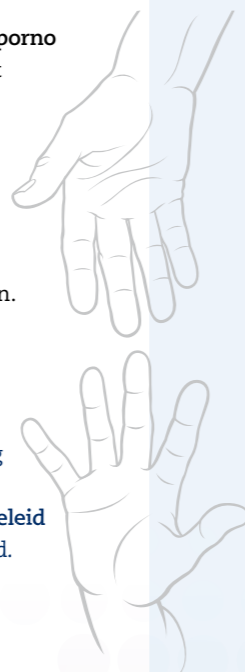
Er wordt geïnvesteerd in **reclassering** en resocialisatie, zowel via professionals als via **vrijwilligers**.

Het verspreiden van **wraakporno** wordt als zelfstandig delict strafbaar gesteld.

De **rechtsstaat** wordt versterkt door strengere wetgeving over radicale organisaties die de **democratie** omver willen werpen.

De **vrijheid van onderwijs** wordt vergroot, het **leerlingenvervoer** naar een school van de eigen richting (waaronder de christelijke scholen) en het **toelatingsbeleid** van scholen blijven overeind.

Het **thuisonderwijs** blijft behouden, binnen de onderwijsinspectie komt een gespecialiseerd onderdeel om kwaliteit, **burgerschap** en veiligheid te borgen.

Opkomen voor wat kwetsbaar is, wereldwijd

Het kabinet investeert in deze periode bijna twee miljard euro extra in **Ontwikkelingssamenwerking**, onder meer voor directe **noodhulp** via de Nederlandse (christelijke) noodhulporganisaties (DRA).

Voor de bestrijding van **kinderarbeid** wordt jaarlijks 5 miljoen euro extra uitgetrokken.

Het kabinet stelt 80 miljoen euro extra beschikbaar voor het **voorkomen van schulden** en de bestrijding van **armoede** in Nederland - in het bijzonder onder kinderen.

Bij afspraken die we met andere landen maken over de opvang van vluchtelingen, moet worden voldaan aan het **Vluchtelingenverdrag**. Nederland draagt bij aan **veilige opvang** in de regio.

MARJA SIJPESTEIN-DE GELDER,
Manager Scharlaken Koord

"In de afgelopen jaren heeft de ChristenUnie zich sterk gemaakt voor uitstapprogramma's en daardoor hebben we in de afgelopen tijd heel veel vrouwen een ander perspectief in hun leven kunnen bieden. We zijn blij dat er continuïteit komt en dat er voor veel meer vrouwen de mogelijkheid komt om een leven buiten de prostitutie op te bouwen."

CARLA VAN DER VLIST
Voorzitter Schuldhulpmaatje

"We zien dat dit kabinet werk gaat maken van de grote schuldenproblematiek in Nederland. En daar heeft de ChristenUnie zich al jarenlang voor ingezet. Dat waarderen we ook zeer. Vanuit Schuldhulpmaatje lukt het ons om vele mensen achter de voordeur te bereiken. We willen daarom graag samenwerken, landelijk en lokaal, en we zien dat ook met vertrouwen tegemoet. Samen lukt 't."

Nederland **investeert** meer in landen en regio's waar grote aantallen vluchtelingen worden opgevangen. Jordanië en Libanon worden nieuwe partnerlanden, met het doel om daar de **bescherming** te verbeteren.

De strijd tegen **mensenhandel** en uitbuiting in de **prostitutie** wordt versterkt. Er komt een landelijk dekkend netwerk van **uitstapprogramma's**, waar jaarlijks drie miljoen euro voor wordt uitgetrokken. Alle vormen van **prostitutie** krijgen een **vergunningplicht** (ook **escort** en **thuiswerkende prostituees**). Er komt een **pooiervod**.

Vluchtelingen voor wie opvang in de regio niet veilig is (bijvoorbeeld vanwege **geloofsovertuiging**) kunnen via de normale asielprocedure asielaanvragen en worden niet terug gestuurd naar een veilig derde land.

Het aantal **kwetsbare vluchtelingen** dat op uitnodiging naar Nederland komt, wordt verhoogd van 500 naar ieder jaar 750. Nederland neemt zijn

aandeel in internationale afspraken over **hervestiging**.

Er komt een landelijke regeling voor **'bed, bad, brood en begeleiding'**. Er komt begeleiding voor uitgeprocedeerde asielaanvragers, waar mogelijk naar land van herkomst, tenzij blijkt dat zij toch in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning.

Het kabinet maakt afspraken met gemeenten om **schuldhulpverlening** toegankelijker te maken, met kortere wachttijden, betere samenwerking met andere partijen, het **voorkomen van uithuisplaatsingen** en het bieden van ruimte aan vernieuwende aanpakken en maatwerk.

In het belang van mensen met schulden wordt de stapeling van **boetes** van de overheid gemaximeerd en mogelijkheden voor **betalingsregelingen** worden uitgebreid.

Misstanden bij incassobureaus worden bestreden.

RUBEN MULDER
Noodhulpcoördinator Dorcas

"Dorcas is erg blij dat het nieuwe kabinet besloten heeft de succesvolle Dutch Relief Alliance (DRA) voort te zetten. De DRA is een belangrijke alliantie voor Dorcas om levensreddende hulp te bieden aan mensen in nood in onder andere Oekraïne, Syrië, Irak en Zuid Soedan. De samenwerking met andere organisaties, efficiëntie en transparantie, is uniek. De komende jaren zal de samenwerking verder uitgebreid worden en zullen we meer lokale partners bij ons werk betrekken, meer aan cash programmering doen en innovatie in noodhulp stimuleren. We zijn de ChristenUnie erg dankbaar voor hun inzet om de DRA te continueren en meer geld vrij te maken om de meest kwetsbare groepen te kunnen bereiken met cruciale levensreddende hulp."

Met gemeenten en vrijwilligersorganisaties werken we aan een landelijk dekkend netwerk van **vrijwilligers** gericht op **schuldhulp** en financiële begeleiding. «

MEER WETEN?

Al de punten die u op deze pagina leest, noemen we als ChristenUnie waardevol. Maar het is niet alles. In het regeerakkoord staat nog veel meer. Mooie resultaten, maar soms ook compromissen. Het lukt niet om in het kabinet ons hele verkiezingsprogramma uit te voeren. En toch. Toch zijn we dankbaar dat we met vijf van de 150 zetels op veel punten echt verschil kunnen maken. Dat we in het kabinet waardevolle stappen kunnen zetten. Heeft u vragen over een bepaald onderwerp? Neem dan contact op via info@christenunie.nl

Carola Schouten

VICEPREMIER EN MINISTER VAN LANDBOUW,
NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Waar ze jaren geleden met moeder en zussen een boerenbedrijf runde, gaat Carola Schouten (40) nu het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit leiden. Tevens wordt ze vicepremier in het kabinet Rutte III.

Na haar jeugd in Brabant speelde Schoutens leven zich voornamelijk af in het politieke domein. Ze studeerde bedrijfskunde aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en ging vervolgens als beleidsmedewerker werk en inkomen aan de slag bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In 2011 trad ze als Tweede Kamerlid toe tot de fractie van de ChristenUnie. Ze boog zich over de dossiers sociale zaken, economische zaken en financiën.

Schepping

De vergelijking van boerderij en ministerie lijkt inmiddels een tikje obligaat, maar die zal de invulling van haar ministerschap zonder twijfel tekenen. Schouten kent de agrarische wereld van haver tot gort, en ze zal als minister dan ook bijzonder oog hebben voor het welzijn van mens en dier. Ze realiseert zich dat ze verantwoordelijk is voor een belangrijke sector met een groot economisch belang, maar wil tegelijk met de sector in gesprek over milieuaspecten. Eén van de speerpunten van dit nieuwe kabinet is immers dat ze de klimaatdoelstellingen willen realiseren. Ze zal zich daarom inzetten voor een gezonde en groene sector. Als minister wil ze zich sterk maken voor een land waar de schepping wordt beheerd en behouden voor volgende generaties en waar de kwaliteit van water, lucht, bodem en natuur weer verbetert. Boer, tuinder, visser, consument, kip, varken, aardappel en rivier: heel de schepping is

van waarde. Vooral dat wat kwetsbaar is, zal onder Schoutens leiding bijzondere aandacht krijgen.

Van de fijngevoelige toewijding voor het kleine en breekbare heeft ze tijdens haar werk als Kamerlid al iets laten zien. In 2013 verzette ze zich met succes tegen het versoberen van de Algemene nabestaandenwet. In haar vrije tijd begeleidt ze een alleenstaande buurvrouw die in de schuldhulpverlening zit. Als bestuurder van een stichting helpt ze andere mensen bij hun financiën. 'Ze zal altijd opkomen voor mensen die het minder hebben', zei een collega-Kamerlid onlangs over haar inzet.

Belangrijke onderhandelingen

Wie Schouten een beetje kent, weet dat haar dromen en ambities niet op luchtfietsen drijven. Ze heeft zich de afgelopen jaren ontpopt als een invloedrijk politicus met een flinke portie financieel-economische bagage. In 2012 speelde ze een belangrijke rol als medeonderhandelaar van de ChristenUnie voor het Lenteakkoord. Vanaf 2013 sprak ze geregeld met de zogenoemde 'constructieve drie' – D66, ChristenUnie en SGP – om op die manier ChristenUnie-punten te verwezenlijken. In 2015 werd ze voorzitter van een commissie die onderzoek deed naar het lekken van geheime informatie uit de commissie-Stiekem. En, ten slotte, was ze medeonderhandelaar bij de totstandkoming van het kabinet Rutte III.

Enthousiast ontvangen

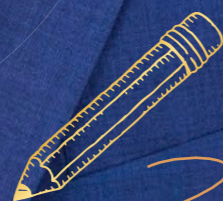
Onderhandelen en rekenen, dat zijn twee expertises die Schouten in haar nieuwe rol als minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van pas komen. Daarbij gevoed met realiteitszin, behept met een taai doorzettingsvermogen en gedreven door een calvinistische arbeidsmoraal heeft ze een uitstekende cocktail voor het ministerschap geschud.

De landbouwsector is enthousiast over de keuze voor Schouten op deze nieuwe post. 'Ze kent haar dossiers', zegt Marc Calon, voorzitter van LTO Nederland, 'Ze houdt niet van gezwabber en komt van een boerderij.' Hij typeert Schouten als een sterke vrouw, die het principe van rentmeesterschap begrijpt. 'Haar komst is een zegen voor de landbouw.' «

Arie Slob

MINISTER VOOR BASIS- EN VOORTGEZET
ONDERWIJS EN MEDIA

Je leeft niet voor jezelf, leerden zijn ouders hem al vroeg. Als de kerk, de samenleving of de politiek een beroep op je doet, dan ga je. Mouwen opstropen en aan de slag. In zo'n gezin groeide Arie Slob (55) op.

Het is vast en zeker dit besef van verantwoordelijkheid waarmee Slob een baan in zijn geliefde Zwolle nu verruult voor opnieuw de Haagse hectiek. Als minister van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media heeft hij zitting genomen in het kabinet Rutte III. Dat is op het lijf van de oud-leraar geschreven. Want nadat hij onder meer een lerarenopleiding had gevolgd aan de Evangelische Hogeschool in Amersfoort, werkte Slob elf jaar als leraar maatschappijleer op het Greijdanus College in Zwolle. Daarna was hij op andere manieren actief in het onderwijs: eerst als identiteitscoördinator in het voortgezet onderwijs en later als projectleider van een christelijke schoolbegeleidingsdienst. Toen kwam de roep uit Den Haag. Hij werd Kamerlid: het begin van een periode van 5.203 dagen

Vrijheid van onderwijs

In de Kamer kreeg hij – natuurlijk – de portefeuille onderwijs. Op allerlei manieren spande hij zich namens de ChristenUnie in voor goed en toegankelijk onderwijs met gelijke kansen voor alle jongeren. In een brief aan zijn nog ongebooren kleinzoon schreef hij eerder dit jaar al hoe hij zal blijven strijden voor de vrijheid van onderwijs. Zodat ouders ook in de toekomst kunnen kiezen voor christelijk onderwijs voor hun kinderen. Nadat in 2005 het lesgeld voor het voortgezet onderwijs al was afgeschaft, liet Slob in 2008 ook bij wet vastleggen dat schoolboeken voortaan gratis verstrekt zouden worden. Toen in 2012 als gevolg van de bezuinigingen op onderwijs de verhoudingen

tussen politici en onderwijsvertegenwoordigers danig was verslechterd, bracht hij beide groepen bij elkaar. Inzet was een constructief gesprek tussen scholen, leerkrachten, politici en bestuurders. Het hielp de gemoederen te bedaren.

Ministerie van de Toekomst

Twee jaar na zijn afscheid van de politiek keert Slob nu terug naar Den Haag. Naar het 'Ministerie van de Toekomst', zoals hij het op zijn eerste werkdag zelf noemde. Hij wil naast docenten en leerkrachten gaan staan, die vanaf de eerste schooldag tot de laatste diploma-uitreiking werken om de gaven en talenten van leerlingen te laten bloeien. Blij is hij met het structurele extra geld dat beschikbaar komt voor onderwijs. Het is één van de zegeningen die hij telt, zo zei hij na afloop van zijn gesprek met formateur Rutte tegen de verzamelde pers. Hij snapt dat docenten aandacht en respect vragen voor hun werk. Vanuit de afspraken in het regeerakkoord wil hij zich de komende jaren inzetten om scholen, docenten en leerlingen zo goed mogelijk te helpen.

Hardloopschoenen

Bij zijn afscheid van de Tweede Kamer, toen Slob zijn politieke loopbaan verwisselde voor een baan als directeur van het Historisch Centrum Overijssel in Zwolle, schetste voorzitter Van Miltenburg hem als 'serius, gedreven en onverzettelijk, een man die is gericht op de inhoud'. 'Gepokt en gemazeld in Den Haag', typeerde bestuursvoorzitter Theo Rietkerk van een grote onderwijsorganisatie hem kortgeleden. 'Bij hem is onderwijs in goede handen.' Anderen noemen hem hartelijk, toegewijd, inhoudelijk, eerlijk en constructief.

Het woord 'sportief' valt in de karakterisering nauwelijks, maar zonder twijfel zal Slob een van de meest beweeglijke ministers van het kabinet Rutte III worden. Als fanatiek hardloper hijst hij zichzelf regelmatig in z'n tenue. Ook al is hij ongelofelijk druk en ook al is hij minister van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media, een deel van zijn toekomstige debatten zal hij op z'n hardloopschoenen voorbereiden. «

Paul Blokhuis

STAATSSECRETARIS VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT

De meeste media die Paul Blokhuis (53) profileren, de nieuwe Staatssecretaris van Volksgezondheid, kunnen het niet nalaten te benoemen dat hij een broer is van muziekjournalist Leo Blokhuis, ook wel popprofessor genoemd. Bij dezen. Er zit muziek in de familie Blokhuis.

Nog wat andere details uit de familiale sfeer: Blokhuis is getrouwd met Ida en heeft vier dochters. Nadat hij geschiedenis studeerde aan de Universiteit in Leiden, ging hij in 1990 aan de slag als beleidsmedewerker van de RPF en later de ChristenUnie. Tijdens deze Haagse periode van zestien jaar ontwikkelde hij zich als specialist op het gebied van verkeer en waterstaat, sociaal beleid, binnenlandse zaken en onderwijs. Tussen 2003 en 2006 was hij Statenlid in de provincie Gelderland om vervolgens voor lange tijd – vanaf 2006 met een kleine onderbreking – als wethouder de gemeente Apeldoorn mee te besturen. Als wethouder had hij onder meer de portefeuilles welzijn, zorg en dienstverlening.

Netwerker

Ook in andere verbanden legde hij zich toe op het politieke en bestuurlijke bedrijf. Zo hanteerde hij van 1988 tot 1993 de voorzittershamer van de jongerenorganisatie van de RPF. Als bestuurder zat hij in netwerken voor dementie en geriatrie en hij maakte deel uit van jeugd- en gezondheidscommissies van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Ook was hij lid van het samenwerkingsverband van grote gemeenten, waarin hij zich bezighield met jeugd en Wmo. Vanuit deze rollen had hij regelmatig overleg met zijn voorganger Martin van Rijn.

Zowel zijn bestuurlijke en politieke expertise als zijn inhoudelijke bagage komen hem als nieuwe Staatssecretaris van Volksgezondheid goed van pas. Op deze post gaat hij zich onder meer bezig houden met de geestelijke gezondheidszorg, het opzetten van de Maatschappelijke Diensttijd en de opvang van daklozen. Een andere taak die hij krijgt, is het realiseren van het Nationaal Preventieakkoord. Daarbij zal zijn aandacht onder andere uitgaan naar het terugdringen van overgewicht en het beperken van het aantal rokers. Deze ambitie wil hij in nauw overleg verwezenlijken met onder andere patiëntenorganisaties, zorgaanbieders, werkgevers en gemeenten.

Waardering

Als Staatssecretaris weet Blokhuis zich geïnspireerd door het geloof dat ieder mens het beeld van God in zich draagt. Uit liefde voor de naaste kiest hij voor een land waarin iedereen meetelt. Alle leven verdient bescherming, het kwetsbare voorop.

Hoewel Blokhuis bekend staat als een bestuurder die zijn beslissingen zakelijk afweegt, geeft hij gevoelens en emoties van anderen ruim baan. Onder zijn verantwoordelijkheid is de zorg in Apeldoorn op een andere leest geschoeid. Er vond een koerswijziging plaats van zware naar lichte zorg en van zorg naar preventie. Met nadruk op talenten van mensen, in plaats van op hun beperkingen. Zowel in de zorg bij volwassenen als in de jeugdhulpverlening. Ondanks het feit dat minder geld uit Den Haag beschikbaar werd gesteld voor de zorg, is er brede waardering voor zijn aanpak.

Harde werker

Blokhuis wordt door collega's omschreven als een harde werker, een bekwame debater, goudeerlijk en soepel in de omgang. Ook van zijn minderheidspositie als vertegenwoordiger van een kleine christelijke partij is hij zich bewust. Dat betekent voor hem bijvoorbeeld aanvaarding van het gegeven dat er wetten zijn waar je zelf niet blij mee bent. Maar er is vooral een positieve notie aan regeringsdeelname, zegt hij in het boek *ChristenUnie op het pluche*: 'We kunnen proberen het schip voorzichtig bij te sturen'. «

Ons nieuwe Tweede Kamerlid 🌹

‘Ik bid elke dag voor vrede en recht’

Groningse versterking voor Den Haag: Stieneke van der Graaf (33) is het nieuwe Tweede Kamerlid voor de ChristenUnie. Zij neemt de plek in van Carola Schouten, nu zij vicepremier en minister is. “We gaan een beroep op je doen,” zei Gert-Jan Segers. “In de Kamer wil ik een stem geven aan wie niet voor zichzelf kan spreken,” zegt Van der Graaf nu. Lange tijd dacht ze dat in de advocatuur te gaan doen, nu geeft ze haar rechtvaardigheidsgevoel handen en voeten in de Tweede Kamer. “Als er onrecht op je pad komt, moet je daar tegen strijden.”

“Als kind voerde ik al campagne, met petjes en flyers. Ik was vroeg politiek bewust. Op mijn vijftiende ging ik naar een van de oprichtingsvergaderingen van de ChristenUnie. Toen dacht ik natuurlijk nog geen moment aan een Kamerlidmaatschap. Ik wilde altijd rechten doen: al vanaf groep 8 wilde ik advocaat worden. In mijn werk hield ik me later bezig met mensenrechten

(op een diplomatieke post bij de Mensenrechtenraad in Genève, red.) en het bieden van kansen aan kleine bedrijven in ontwikkelingslanden. De kern van die verschillende dingen was voor mij steeds hetzelfde: recht doen waar onrecht plaatsvindt, ver weg en dichtbij. Zo voelde dat ook in de ruim tien jaar als Statenlid in

Stieneke van der Graaf

‘Dat ik nu voor de partij in de Tweede Kamer aan de slag mag, maakt me dankbaar.’

OP 31 OKTOBER 2017 IS
STIENEKE BEËDIGD ALS KAMERLID

› Groningen. Ik was vaak heel bewust bezig met de vraag: namens wie sta ik hier? Dat neem ik nu mee de Kamer in; dat moet bij moeilijke debatten of als je voor moeilijke keuzes staat de leidraad zijn.”

Waar denk je bijvoorbeeld aan?

“Aan de aardbeving in Huizinge in 2012 – de zwaarste tot nu toe. Dat was voor mij een keerpunt. Mijn rol in de Staten veranderde, het werk werd urgenter. Veel mensen waren de wanhoop nabij. Ze hadden een groot gevoel van onmacht en wisten niet meer waar ze het moesten zoeken. Ik ben veel bij de mensen thuis geweest en heb hun verhalen gehoord. De enige conclusie die ik kon trekken, was: het is onrechtvaardig wat hier gebeurt.”

Waarom houdt dat je zo bezig?

“Omdat ik geloof dat we er naar moeten streven recht te doen. Een sterk gevoel van onrechtvaardigheid speelt op bij die aardbevingen in Groningen, bij het bezoek aan een voedselbank, of op reis door landen waar een gebrek aan perspectief de standaard lijkt. Vorig jaar bezocht ik een vluchtelingenkamp in Jordanië, vlakbij de grens met Syrië. Kinderen groeien daar op zonder een kans op onderwijs. Als ik daar ben, grijpt dat me aan. Ik geloof dat wanneer er onrecht op je pad komt, je daartegen moet strijden.”

‘Ik geloof dat wanneer er onrecht op je pad komt, je daartegen moet strijden.’

STIENEKE IN JORDANIË

Wat voegt het toe dat jij vanuit Groningen nu naar ‘Den Haag’ gaat?

Ik vind het belangrijk om het geluid vanuit de regio te versterken in Den Haag. De ChristenUnie heeft de afgelopen jaren sterk ingezet op de regio, die lijn moeten we doortrekken. Of ik ook in Groningen blijf wonen? Uiteraard!”

Uit wat voor gezin kom je?

“Ik kom uit een fijn gezin. Ik ben de oudste thuis en heb drie jongere broers. Ik ben opgegroeid in Overijssel, aan het water. Dat betekende schaatsen in de winter en vissen en varen in de zomer. Vanaf mijn zeventiende studeerde ik Internationaal en Europees recht in Groningen. Best jong inderdaad, maar mijn ouders hebben me er altijd toe aangemoedigd. Ik ben hen dankbaar voor de kansen die ik heb gekregen. De belangrijkste les die ik van hen heb meegekregen, is: je mag er zijn, je mag je gaven en talenten ook als christen inzetten op de plek waar je geplaatst bent. Daarom bid ik elke dag voor vrede en recht in de wereld, en of

‘Ik vind het belangrijk om het geluid vanuit de regio te versterken in Den Haag.’

God mij wil laten zien hoe ik daar iets aan kan bijdragen.”

Wie bewonder je, binnen of buiten de politiek?

“Als ik twee mensen mag noemen: mijn moeder en oma. Mijn oma begon op haar vijfenzeventigste nog met het volgen van Engelse les, dat is toch stoer? Mijn moeder was actief in de Provinciale Staten. In 2007 werden we beiden gekozen als volksvertegenwoordigster. Zij in Overijssel, ik in Groningen. Samen mochten we dienen, ieder op onze eigen plek.”

Die plek verandert nu. Hield je al lang rekening met het Kamerlidmaatschap?

“Vorig jaar rond deze tijd hoorde ik dat ik als nummer zes op de kandidatenlijst kwam. Een spannende plek: we wisten dat er voor een zesde zetel veel extra stemmen nodig waren. Tijdens de verkiezingsnacht leken het er zelfs een tijdje zes te worden, maar de volgende ochtend bleek dat we tóch op vijf uitkwamen. Dat ik nu alsnog voor de partij in de Tweede Kamer aan de slag mag, maakt me dankbaar. Ik heb erg veel zin om aan de slag te gaan.”

Wat neem je mee naar de Kamer?

“Ik ben gedreven, resultaatgericht en vasthoudend. Met mijn juridische achtergrond heb ik veel kennis van wet- en regelgeving. Als Statenlid en commissievoorzitter neem ik

ook politieke ervaring mee. Maar bovenal een enorme drive om me namens de ChristenUnie in te zetten voor ons land.”

Kijk je al uit naar het spreekgestoelte in de plenaire zaal?

“In de Tweede Kamer draait natuurlijk veel om het debat. Wat ik bij debatteren belangrijk vind, is om dat vanuit respect voor elkaar te doen. Oprecht proberen om te ontdekken wat die ander beweegt en waar zijn of haar standpunt vandaan komt. Daarin neem ik het werk best heel serieus. Maar ik kan ook genieten van Kamerleden die de gave hebben om humor in te brengen in het debat.”

Werken in de politiek kan hectisch zijn. Hoe kom jij tot rust? Wat maakt je gelukkig?

“Ik lees graag boeken, al kom je daar altijd minder aan toe dan je zou willen. Ik vind het leuk om te reizen. Harmen - mijn man - en ik gaan regelmatig naar een concert of museum, of kijken een serie. Even heel iets anders dan waar je dagelijks mee bezig bent. En - het spreekt vanzelf - het is áltijd het fijnst om in de buurt zijn van de mensen van wie je houdt. Ik word gelukkig als het goed gaat met mijn geliefden. Als ik mensen om me heen zie opbloeien. Van nature kan ik me best snel zorgen maken om mensen van wie ik houd, dus als ik zie dat zij gelukkig zijn, dan ben ik het ook.” «

EXODUS 2.0

“Breng Mijn zonen van ver en Mijn dochters van het einde der aarde” Jesaja 43:6

**EBENEZER
OPERATIE EXODUS**

Ebenezer Operatie Exodus werkt in meer dan 50 landen aan de profetische vervulling van Gods Woord: de terugkeer van Zijn volk uit alle landen!

Vraag ons gratis kwartaal blad aan:
info@ebenezer.nl // www.ebenezer.nl
NL42INGB00076200166

Ebenezer heeft sinds 1991 meer dan 160.000 Joodse mensen geholpen met hun alijah: hun terugkeer naar Israël!

Europa op ledencongres tegen het licht gehouden

“Onderwijs en sociale zaken zijn echt voor de lidstaten, daar moet de EU zich niet mee bemoeien, maar op thema’s als klimaat en migratie kan de EU best meer power krijgen.” Dat concludeerde Europarlementariër Peter van Dalen aan het einde van het Themacongres over Europa, op 29 september in Amersfoort. Meer dan honderd ChristenUnie-leden discussieerden daar over de toekomst van de EU.

De meningen op het congres liepen soms nog al uiteen. Sommigen bepleitten dat een stap terug nodig is: de EU moet echt minderen. Volgens anderen moet Brussel meer macht krijgen, dan kunnen problemen daadwerkelijk worden opgelost. Tegelijkertijd wijst een recent gehouden ledenpoll uit dat meer dan 50% van de ondervraagde ChristenUnie-leden voor een toekomstscenario is dat heet ‘Minder en efficiënter’.

Twee lijnen

In de voltallige zaal en ook in kleinere workshops kwamen vele vragen en suggesties naar voren. In het slotforum stelde Tweede Kamerlid Joël Voordewind: “We hebben Europa nodig, maar houd het bij die terreinen waar samenwerking echt nodig is.” Volgens Eerste Kamerlid Peter Ester werden er twee lijnen zichtbaar in het debat: “Ten eerste is Brussel ver weg, de EU wordt niet (voldoende) uitgelegd. Ten tweede is de EU van belang, het Europese huis zelf moet niet ter discussie staan.” Maar dit is wel

een goed moment om het Europese project tegen het licht te houden.”

Een hoopvolle boodschap

Peter van Dalen vroeg zich tot slot af: “Hebben we ook een hoopvolle boodschap voor Europa? Zeker op thema’s als klimaat of migratie, moeten we ook hoop bieden.”

De lessen van het congres worden meegenomen de partij in. Van Dalen: “Nog ongeveer een jaar, en dan barst de Europese verkiezingsstrijd weer los. De ideeën van het themacongres zijn gehoord, en intussen blijf ik me inzetten voor een realistische koers in Europa.”

LEES EEN UITGEBREIDER VERSLAG OP
WWW.EUROFRACTIE.NL/EUROPAACONGRES EN BEKIJK
DAAR OOK EEN FILMPJE VAN HET CONGRES

Prinsjesdag

GERT-JAN SEGERS HAD ZIJN JONGSTE DOCHTER NORA MEEGENOMEN

CARLA DIK-FABER DROEG DIT JAAR EEN JURK VAN STOF VAN TRADITIONELE KLEDERDRACHT

Kijk voor meer foto's op de Facebookpagina van Gert-Jan Segers: www.facebook.com/gertjansegersCU

GERT-JAN SEGERS SPREEKT DE AANWEZIGEN TOE

RMU

RMU ZORGT
als je carrière maakt

Voor bijna iedere loopbaan geldt: een werknemer begint onderaan om stap voor stap hogerop te komen. Bij zo'n carrièrepad is het belangrijk om lid te zijn van de RMU, dé christelijke vakorganisatie die leden ondersteunt, adviseert en helpt. Bij ontslag bijvoorbeeld, maar ook bij een arbeidsconflict of gedoe rondom principiële standpunten. RMU-leden staan er niet alleen voor, maar krijgen deskundige (juridische) hulp, persoonlijk advies en een luisterend oor. **Word nú lid en betaal de eerste 3 maanden geen contributie!**

Actie: eerste 3 maanden geen contributie!

Nieuws uit het land

1. Midden-Drenthe

De fractie van de ChristenUnie in **Midden-Drenthe** wil dat de gemeente zonnelingen voor sportclubs, scholen en buurthuizen beschikbaar gaat stellen. Met de aanschaf van zonnepanelen en zonneboilers kunnen de energielasten omlaag en komt totale **verduurzaming** weer een stap dichterbij.

Meer info:

www.christenunie.nl/midden-drenthe

2. Gelderland

De ChristenUnie in de provincie **Gelderland** wil dat Gelderse pluimveehouders op korte termijn een financiële tegemoetkoming ontvangen voor de schade die is geleden als gevolg van de besmetting van eieren met het verboden middel **Fipronil**.

Meer info:

www.christenunie.nl/gelderland

3. Vijfheerenlanden

Moeten de gemeenten die eigenaar zijn van energiebedrijf **Eneco** hun aandelen verkopen? In de toekomstige gemeente **Vijfheerenlanden** wil de lokale ChristenUnie de aandelen van Eneco het liefst houden. "Omdat Eneco een bijdrage levert aan de toename en ontwikkeling van duurzame energie in Nederland", redeneert raadslid Dico Baars van CU Zederik.

Meer info:

www.christenunie.nl/vijfheerenlanden

4. Dronten

De gemeente **Dronten** gaat kijken naar de mogelijkheden voor de aanleg van fiets-snelwegen. De ChristenUnie wil dat er daarbij gekeken wordt naar **fietssnelwegen** vanuit Dronten naar Biddinghuizen en Swifterbant.

Meer info:

www.christenunie.nl/dronten

5. Harderwijk

De ChristenUnie in **Harderwijk** vraagt om een betere aanpak van **alcoholverkoop aan minderjarigen**. Dat zo veel zaken in Harderwijk drank verkopen aan minderjarigen is 'bedroevend', vindt Marcel Companjen, de fractievoorzitter van de lokale ChristenUnie. Hij stelt er vragen over aan het college van burgemeester en wethouders.

Meer info:

www.christenunie.nl/harderwijk

Bekijk meer nieuws op:

www.christenunie.nl/nieuws

Sprankelend en zichtbaar

In het grote gemeentehuis van Meppel is één kamer die lichter lijkt dan de rest. Dat heeft niks te maken met de grote raampartij (met uitzicht over de stad), maar veel meer met de mensen in dat kantoor van wethouder Gert Stam. Binnen een paar minuten vliegen de complimenten heen en weer over tafel. Dat is typerend voor deze fractie, ja zelfs voor de Meppelse politiek.

Iedereen kent Ina

Neem nou Ina Booij. Onlangs kreeg zij het fractievoorzittersstokje overgedragen van Bert Kunnen. Volgens Kunnen een passende functie omdat Booij dicht bij de Meppelers staat. "Ina sjouwt met iedereen. Daarmee wil ik zeggen: ze zet zich voor iedereen in. Mensen mogen bij haar aanschuiven aan tafel en ze speelt taxi als dat nodig is. Als ik met haar door de stad loop, groet ze links en rechts, want ze kent iedereen. En iedereen kent Ina."

Stenen en mensen

Ook wethouder Stam is echt een mensenmens, hoewel dat in zijn portefeuille niet altijd even zichtbaar is. Stam: "Maar tegelijk kun je het niet lostrekken. Het is niet zo dat je óf met de stenen óf met de mensen bezig bent. Laatst hadden we het over zebrapaden, maar eigenlijk ging het over de mensen die bang waren om over te steken. En nu we het hebben over de transformatie van een verouderd, desolaat

industrieterrein ben ik ook steeds bezig met de mensen. Wat is voor hen interessant? Hoe komt het op hen over?"

Oorverdovend stil

Bert Kunnen ziet in de fractie een mooie combinatie van deze rollen. "Ina is meer op de sociale aspecten gericht, ik meer op de ruimtelijke kant. We vullen elkaar daarin heel goed aan." Dat de combinatie goed werkt, blijkt wel uit de resultaten. Vraag naar teleurstellingen en het blijft oorverdovend stil. Maar bespreek de successen en de ogen stralen. Zo was er succes op het gebied van direct contact met de wijken in de vorm van wijkwethouders. En ook op het gebied van duurzaamheid en sociale samenhang zag de partij hele mooie resultaten. Ina Booij "We werken hier gelukkig in de raad heel goed samen. Je hoort wel van andere gemeentes dat de oppositie altijd pal tegenover de coalitie staat, maar dat is hier niet zo. Er wordt goed samengewerkt." ›

Groeten uit
MEPPEL

“Ik denk dat wij als partij zichtbaar en sprankelend in beeld zijn.”

INA BOOIJ

Ina is 37 jaar getrouwd en heeft 5 kinderen en 3 kleinkinderen. Haar beroep is ambulante begeleider en fractievoorzitter. Ina haar levensmotto is: "Draag je steentje bij waar het kan".

Gunfactor

› Bert Kunnen tekent het letterlijk uit op papier. “De partijverdeling in de raadszaal was zo dat coalitie en oppositie per ongeluk precies tegenover elkaar zaten. Maar dat stoort totaal niet meer, omdat elke keer partijen uit de oppositie zich bij ons aansluiten en dan is het front weer doorbroken.”

Volgens Stam heeft de ChristenUnie ook een hoge gunfactor. Toen PvdA, VVD en Sterk Meppel er samen niet uitkwamen, werd de CU uitgenodigd vanwege de altijd constructieve houding. Ina Booij dankt een deel van dat ChristenUnie-succes aan Gert Stam. “Als je als enig raadslid een verdubbeling van de zetels voor elkaar weet te krijgen, dan heb je het gewoon goed gedaan.”

Debatcultuur

Dat de collegepartijen het nu in grote lijnen eens zijn over de koers voor Meppel werkt heel goed in het maken van gezamenlijk beleid. Maar dat betekent niet dat er in de raad niet stevig gedebatteerd wordt. Wethouder Stam is in dat opzicht

blij met de ervaring van Bert Kunnen.

“Bert heeft een indrukwekkende staat van dienst als wethouder en griffier. Hij weet daardoor inhoudelijk sterk te discussiëren en wat we voorstellen ook nog eens goed op schrift te stellen. Het klinkt meteen als een klok. We hebben bijvoorbeeld hard moeten knokken voor de transformatie van dat verlaten industriegebied. De raad wilde daar eigenlijk niet in meegaan, maar we hebben toch doorgezet. Ook dat is één van onze ChristenUnie-successen.”

24/7

Voor Stam is de zichtbaarheid naar de Meppelers erg belangrijk. In de gemeente is hij de coördinerend wethouder voor het wijk en dorpsgericht denken. Zo zijn er wijkwethouders die de verbinding leggen tussen de politiek en dat wat er leeft in de samenleving. Stam is zelf ook zo'n wijkwethouder en dat betekent dat hij ook op zaterdag in zijn eigen straat aan het werk is. “Ik vind sowieso dat je als wethouder een 24/7 baan hebt. Mensen kunnen je altijd herkennen en aanspreken en dat is ook prima. Het hoort erbij dat je altijd beschikbaar bent.”

BERT KUNNEN

Bert is bijna 45 jaar getrouwd (al 50 jaar bij elkaar). Hij heeft 5 kinderen en 12 kleinkinderen. Bert is gepensioneerd en raadslid. Zijn motto is: "De natuur spreekt, laten we als mensen luisteren."

Respect

Volgens Ina Booij is de ChristenUnie in Meppel relatief goed zichtbaar. “Ik denk dat wij als partij zichtbaar en sprankelend in beeld zijn. We worden ook echt gerespecteerd en dat merken we. Laatst was er voor de regenboogweek een boekje uitgebracht over homohuwelijk. Dat moest dan naar alle basisscholen toe. Wij hebben toen aangegeven dat wij moeite hadden met dit boek en dat we meer opties wilden voor de scholen. Dat werd heel goed begrepen en er werd meteen constructief met ons meegedacht.” Dat is ook hoe Gert Stam probeert de verbinding te zoeken.

Koffiedik

Ondanks alle successen en de zichtbaarheid van de fractie merken Kunnen, Stam en Booij wel dat het lastig blijft om bestuurlijke beslissingen uit te leggen aan de achterban. Kunnen: “Men verwacht soms van je dat je het hele verkiezingsprogramma uitvoert zodra je in het college zit. Dat kan natuurlijk nooit. Gert Stam: “Wat dat betreft blijven de verkiezingen in 2018 ook spannend, je weet het nooit. Het is koffiedikkijken.”

Wellicht dat de verkiezingen beïnvloed gaan worden door de ontwikkelingen in de landelijke politiek. Dat de ChristenUnie meeregeert vinden de fractieleden geweldig. Kunnen: “Fantastisch! Door aan de regering mee te doen, laat je zien dat je verantwoordelijkheid durft te nemen, dat je voor de mensen opkomt. Uiteindelijk zitten besturen en samenwerken in de genen van de ChristenUnie.”

GERT STAM

Gert is bijna 25 jaar getrouwd en heeft 4 kinderen. Hij is wethouder. En zijn levensmotto is: "Verkondig het evangelie, desnoods met woorden."

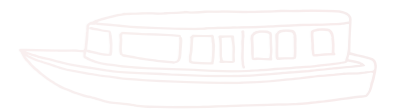
Lege kop

Kunnen zelf heeft net een stapje terug gedaan als fractievoorzitter van de partij. Dat voelt hij in de werkdruk wel degelijk. “Als fractievoorzitter ben je toch drukker dan een raadslid. Ik voel me nog steeds verantwoordelijk, maar op een andere manier dan toen ik fractievoorzitter was.” Dat Kunnen met pensioen is gegaan, helpt ook mee. “Mijn kop is eindelijk leeg. Ik vind het heerlijk.” Ina Booij voelt zich inderdaad meer verantwoordelijk als fractievoorzitter. “Je bent er toch drukker mee en voelt nog sterker dat je voor de mensen op wilt komen.”

Fiets

Net zo gezamenlijk als tijdens de vergaderingen stappen de fractieleden samen op de fiets om de mooiste plekken van Meppel te laten zien en de foto's te maken. Ook daarin weet Ina Booij nog een laatste succes voor de ChristenUnie te benoemen: “Sinds de CU in het college zit, gaat het hele college op de fiets naar het werk.” «

“Wat dat betreft blijven de verkiezingen in 2018 ook spannend, je weet het nooit.”

Al eeuwenlang inspireert het protestantisme ons. Protestanten verhieven hun stem. Ze staken hun handen uit de mouwen of boden een helpende hand. Politiek, kunst of grootse idealen. Protestanten roerden zich tot op de dag van vandaag. Op 31 oktober is het precies 500 jaar geleden dat de beweging begon. En het gaat nog altijd door. God zij dank!

Ga naar:
500 Jaar.nl

Majoor Bosshardt bracht Amsterdam in beweging

Maarten bracht de kerk in beweging
Goed zij dank

Martin bracht de samenleving in beweging

Florence bracht de zorg in beweging

Johann bracht de muziek in beweging

Willem bracht de lage landen in beweging

Rembrandt bracht de kunst in beweging

cgmv vakorganisatie

'Met het juridische advies van CGMV durf ik het gesprek met mijn werkgever aan'

cgmv ook jouw stap vooruit?

Je loopbaan brengt je regelmatig bij kruispunten, waar het kiezen van de afslag zwaar weegt. Zaken die op je dagelijkse werk spelen, rondom je inkomen, juridische details van contracten, of als je een conflict hebt met je leidinggevende of je collega's. Maar ook je persoonlijke ontwikkeling kan ter discussie komen te staan, net als de positie van je werk in relatie tot je gezin en je geloof. CGMV is er altijd om je daarin ondersteuning en advies te geven.

Check je vraag - 30 min. juridisch advies voor €40,-

lid worden?
NU 6 MAANDEN
1 euro
PER MAAND

www.cgm.nl/lidworden

Tekst: Jasper van den Bovenkamp, Foto's: Ruben Timman

WANNEER BEGON JOUW HART TE KLOPPEN ?

Wist u dat een babyhartje drie weken na de bevruchting al klopt? Het kindje leeft dus al, terwijl veel vrouwen op dat moment nog niet eens weten dat zij zwanger zijn. Hoe wonderlijk!

Na de geboorte beschermen we kinderen terecht tegen van alles. Met traphekjes voorkomen we dat ze van de trap af vallen en we kopen veilige autostoeltjes voor hen.

Als je beseft dat een hartje na drie weken al klopt en hoe waardevol kinderen voor ons zijn, dan verdienen ook de allerkleinsten bescherming en zorg en hun aanstaande moeders onze steun. Daarom organiseren we dit jaar opnieuw een Week van het Leven, en stellen daarbij de vraag:

Wanneer begon jouw hart te kloppen?

We gaan een bewustwordingscampagne in diverse media starten en hopen dat mensen dan over deze vraag na gaan denken. Zonder uw hulp lukt dat niet, want daar is veel geld voor nodig. Daarom starten we nu een crowdfundingactie. Hoe meer geld er wordt gegeven, hoe meer aandacht tijdens de Week van het Leven.

→ **Laat uw hart spreken door een gift te geven op weekvanhetleven.nl** of maak een gift over op NL07 RABO 0382 2947 77 t.n.v. Stichting Platform Zorg voor Leven. En vergeet niet om ook andere mensen warm te maken voor deze actie.

Namens de allerkleinsten: heel hartelijk dank!

Gert-Jan Segers
ChristenUnie

Kees van der Staaij
SGP

Esmé Wiegman - van Meppelen Scheppink
NPV zorg voor het leven

Arthur Alderliesten
VBOK

Kees van Helden
Schreeuw om Leven

week
van het Leven

4 tot en met 9 december
Kijk voor alle activiteiten op weekvanhetleven.nl

'Victor is mijn leraar'

Toen JaapJan en Hendrine Boer hoorden dat ze een zoon met het syndroom van Down verwachtten, was het alsof de bodem onder hun voeten vandaan werd geslagen. Nu ze Victor daadwerkelijk in de ogen kunnen kijken, is het "alsof de hemel zich opent".

JaapJan (36): "Als je in je omgeving niemand met Down kent, dan vorm je er een beeld van, gebaseerd op vooroordelen. Ze zijn schattig. Of: ze zijn zielig. Dat verandert pas als je echt contact hebt. Dan pas zie je de mens, met speciale gaven en behoeftes. Als je eenmaal die switch kunt maken, leer je dat ook bij anderen te doen over wie je een vooroordeel had: vluchtelingen, dementerenden, mensen met een psychische aandoening, of juist gehaaste zakenmannen met een aktentas. Je leert 'omkijken', zoals ik dat noem. Onbekend maakt onbemind, zeker, maar verkeerde kennis maakt nog onbeminder. Wat dat betreft is Victor mijn leraar."

Was getekend: JaapJan Boer. Op zijn arm slaapt Victor. Sinds zijn geboorte – negen maanden geleden – denkt JaapJan nu totaal anders over Down. Hij veranderde zelfs van baan; voor *Samen Sterk zonder Stigma* ontwikkelt hij nu scholenprogramma's voor leerlingen van tien tot veertien jaar. Zijn vrouw Hendrine (31) werkt drie dagen per week bij *Fair Wear Foundation*, waar ze kledingbedrijven helpt om de arbeidsomstandigheden in kledingfabrieken te verbeteren. Elders in hun Amersfoortse woning scharrelen de tweelingdochters Norah en Feline (6) en zoon Toby (4).

Nooit meer onbezorgd op vakantie

Bij de twintigwekenecho bleek dat Victor twee gaten in zijn hart had, met daarbij de boodschap: vijftig procent van de kinderen met deze hartafwijking heeft het syndroom van Down. JaapJan: "Op

dat moment voelde het alsof er een eind aan ons leven kwam – ténzij we de zwangerschap zouden beëindigen. Dat is nooit een optie geweest, maar het schoot wel even door mijn hoofd. Ik dacht: mijn kindje heeft geen kwaliteit van leven en is niet welkom in de maatschappij. Wat doen we hem én onszelf aan? Bovendien stelde een arts ons proactief de vraag: 'Willen jullie de zwangerschap continueren?' Normaliter zou je daar helemaal niet over nadenken. Daarbij kenden we niemand met Down, maar onze beeldvorming was: nu kunnen we niet meer onbezorgd op vakantie, dit is het einde van ons leven. We hadden ons leven net lekker op de rit, leuke banen. Onze andere drie kinderen zouden er ongetwijfeld onder lijden. Ik zag zozegegd alleen de zorg, nog niet de mens."

Maar langzamerhand veranderde zorg in liefde. JaapJan: "Op een gegeven moment dacht ik: wat zitten we eigenlijk depressief te zijn? We verwachten een prachtig ventje – voor ons ook nog eens een grote verrassing." Hendrine herinnert zich dat moment nog levendig. "Je zei ook nog: 'Wij hebben een beeld van wat goed is, maar Gods' goed is altijd beter. Daar mogen we op vertrouwen'. Er kwam een nieuw soort dankbaarheid over ons heen, de gebrokenheid maakte plaats voor een golf van liefde."

Valt de komst van Victor, achteraf bezien, mee?

JaapJan: "Meer dan dat. Het heeft ons verrijkt. De eerste weken stopten we met werken en nevenactiviteiten, ons gezin kreeg alle focus. Een totale reset. Opeens hoefden we op zondag

niet meer af te spreken wie wanneer thuis was, hadden we ruimte voor echte ontmoetingen. Daarnaast kregen we veel hulp. Mensen uit de kerk hebben twee maanden lang elke dag gekookt. Elke dag. Mijn schoonouders hebben hier geregeld een nachtje doorgehaald." Hendrine: "Wij waren *selfmade*. Kom nou, je gaat toch geen hulp vragen? Zoiets leer je pas als je écht hulp nodig hebt."

Wat gebeurt er eigenlijk als je Victor in de ogen kijkt?

JaapJan: "Dan zie je een engel. Alsof de hemel zich opent. Pas als ik mensen uitnodig dat ook te doen, snappen ze wat ik bedoel. Hij kijkt je aan met een puurheid, een oprechtheid, dat raakt je gewoon. Niet te beschrijven." Hendrine: "Ons vooroordeel over mensen met Down is zó'n wereld ›

› van verschil vergeleken met wat we nu met Victor ervaren. Het is haast verdrietig dat ons beeld pas veranderde nadat we hem in onze armen hadden. Tegelijkertijd gaan mensen om ons heen nu óók anders denken over Down.”

JaapJan laat een foto op zijn telefoon zien waarop Victors' babyhandje de gerimpelde hand van zijn overgroot-oma vastpakt. “Ik kijk nu ook anders naar mijn oma, merk ik. Toen zij Victor vasthad, zag ik dat ze elkaar begrepen op een manier die ik niet begreep, maar me wel diep raakte. De één is dement, maar ziet juist daardoor gewoon een baby'tje, niet een baby'tje met Down. En Victor ziet geen oude taart, maar iemand die naar hem lacht. Terwijl ze allebei volgens sommigen maatschappelijk gezien geen nut hebben.”

JaapJan, je schreef in een blog dat je nu pas beseft wat onvoorwaardelijk liefhebben betekent. Hoe zit dat?

JaapJan: “Een dominee vertelde eens in een preek dat hij had ontdekt dat hij z'n kinderen nooit onvoorwaardelijk had liefgehad. Nu begrijp ik hem pas. Vaak heb je onuitgesproken verwachtingen van je kind: dat ze goed presteren, leuke vriendjes krijgen, goed terechtkomen. Hendrine en ik zijn beiden hoogopgeleid en hadden onbewust dergelijke verwachtingen. Maar dat is geen onvoorwaardelijke liefde. Mag praktijkonderwijs ook voldoende zijn? Is het oké als je

kind vuilnisman wordt? Wij weten bijvoorbeeld niet eens of Victor ooit zal kunnen lopen, maar inmiddels kunnen we zeggen: dat maakt niet uit, als hij maar gelukkig is.” “Ook de prestaties van onze andere kinderen staan nu in een ander daglicht,” vult Hendrine aan.

Loslaten

Het is waar dat een kindje met Down extra zorg met zich meebrengt. Zo moest Victor – vijf maanden oud – geopereerd worden aan de gaten in zijn hart. Hendrine: “Ze sneden zijn borst open en roerden uren in zijn hart terwijl het stil stond.” JaapJan: “We moesten hem loslaten, konden niks meer doen. Alleen door de knieën gaan en vertrouwen.” Overigens werd die operatie door een longinfectie bij Victor lang uitgesteld. Hij werd met een ambulance middenin de nacht naar het ziekenhuis gebracht en lag drie weken op de intensive care. Daarnaast, vertelt JaapJan, waren de eerste zes maanden slopend. “We waren dag en nacht in de weer, want Victor had te weinig energie waardoor hij twee uur over één voeding deed. Reken maar uit: zeven voedingen per dag, keer twee uur...” Ook is het niet makkelijk om te zien hoe kinderen van vrienden in dezelfde leeftijd al wél kruipen, en zelfstandig zitten lukt Victor nog niet. Hij doet aan *slow living*, grapt Hendrine. “Dat leer ik waarderen. Mijn dag is geslaagd als ik hem gelukkig heb gemaakt, en dat lukt al gauw.”

In de maatschappelijke discussie werd de vraag gesteld: zou je een kindje met Down houden als je zélf voor de zorgkosten moet opdraaien? Wat zou jullie antwoord zijn?

Hendrine, ad rem: “Tuurlijk houd ik het dan, dit leven is ons toch gegeven? Daar komt mijn christelijke identiteit om de hoek kijken, hoewel ik genoeg niet-gelovigen ken die precies dezelfde keuze zouden maken.” JaapJan vindt het een totaal irrelevante vraag. “Als je het doortrekt, ga je een mensenleven afzetten in kosten. Ik vind het überhaupt naar om over zo'n vraag na te denken. Ik wil niet leven in een land waarin je levens afzet tegen hun economische waarde. In mijn werk doe ik ook aan suïcidepreventie, maar in het licht van deze vraag zou dat ook zinloos zijn; weet je hoe duur het is om iemand die je van zelfmoord redt op het rechte pad te houden? Zo'n discussie is een hellend vlak.”

Het beeld van Down dat in de media wordt geschetst, doet jullie pijn. Wat vooral?

JaapJan: “Dat mensen met Down buitenspel worden gezet. Men ziet ze niet als volwaardig en de vraag

‘Wij hebben een beeld van wat goed is, maar Gods goed is altijd beter’

TWEELINGDOCHTERS NORAH EN FELINE, VICTOR EN TOBY

‘Het is haast verdrietig dat ons beeld pas veranderde nadat we Victor in onze armen hadden’

is vooral: zitten we wel op hen te wachten? Dan ga je helemaal voorbij...” – JaapJan kijkt vertederd naar de slapende Victor op zijn arm – “aan het feit dat dit een mens is.” Hendrine: “Men zet de vraag centraal: is het economisch rendabel om iemand als Victor geboren te laten worden? Ik kan zoiets haast niet geloven, het voelt onwerkelijk en daardoor raakt het me niet erg. JaapJan zit daarentegen middenin die wereld, volgt het nieuws en mengt zich in de discussie.”

JaapJan: “Ik kan je wat krantenkoppen laten zien. Hier: ‘Down als teken van armoede’. In dit artikel staat een lijstje met zorgkosten, met op 1: ‘Mensen met een verstandelijke beperking, waaronder Down’. Terwijl: 92 procent van die groep heeft helemaal geen Down! De NIPT-test wordt zelfs een Down-test genoemd, terwijl de test oorspronkelijk bedoeld is om levensbedreigende afwijkingen op te sporen. Dat heet dan een Down-test?! Mensen met Down zijn niet eens ziek, ze zijn alleen kwetsbaarder voor bepaalde ziektes. Ik kan boos worden over hoe stigmatiserend er over mensen met Down wordt gesproken, maar ik wil juist een positieve tegenbeweging op gang brengen: mensen iets laten ervaren van wat er gebeurt als je iemand met Down in de ogen kijkt. Dit is een mens, ga eens tegenover hem zitten en laat je raken. Zo heb ik ook een ethicus uitgenodigd die schreef ‘beter af zonder Down’. Helaas ging hij er niet op in.”

Echte ontmoetingen faciliteren

Met de komst van Victor is het toekomstbeeld voor Hendrine niet veranderd. Een streep door die langgekoesterde wereldreis? Heus niet. “Als hij twintig is, kan ‘ie misschien wel met veel plezier in een woongroep leven. Hartstikke leuk, toch? En zijn zussen en broer zullen er vast ook voor hem zijn.” JaapJan ziet de toekomst iets minder zonnig tegemoet. “Als er steeds minder mensen met Down zijn, betekent dat iets voor de aanwezige expertise en dus het zorgaanbod. Van een Amerikaanse Down-community begreep ik dat de kans op zelfstandigheid kleiner wordt als je het zorgstelsel uitkleedt.” Ondertussen is er bij JaapJan en Hendrine dezelfde toekomstdroom gegroeid, geïnspireerd door een ontmoeting die JaapJan had met een groep leerlingen met meervoudige beperkingen. “Ik voelde me heel ongemakkelijk, en begreep later pas waarom: ik kon niks zeggen of doen om m'n plek te vinden. De les was: ik hoef alleen maar mijzelf te zijn – terwijl er maar weinig groepen zijn waar ik helemaal m'n kwetsbare zelf mag zijn. Daaruit ontstond een droom: een setting creëren waar mensen die lijden onder prestatiedruk helemaal zichzelf kunnen zijn, zonder dat ze zitten opgesloten in een retraitecentrum, verstoken van elk menselijk contact. We zoeken die plek juist in de Randstad, waar de prestatiedruk hoog is.”

Hendrine: “We willen daar echte ontmoetingen faciliteren. De definitieve vorm hebben we nog niet; het kan een plek zijn waar Victor en zijn kornuiten kunnen spelen gecombineerd met een plek waar je met een burn-out terecht kunt. Wij zijn gezegend met een groot netwerk, maar andere ouders met een kindje met Down misschien niet; hen zouden we dan ook een plek kunnen bieden. Of misschien wordt het iets met dagbesteding, workshops... Duidelijk is dat je voor zo'n droom ruimte nodig hebt, dus we zoeken er nog een plek voor.” Tot die tijd maakt het echtpaar zich geen zorgen om hun eigen rust. JaapJan: “Als wij een weekend weg willen, is dat geen probleem. Er zijn genoeg mensen die zó dol zijn op dit ventje dat ze gerust een weekend willen oppassen.” «

LEES VERDER

Lees de blog die JaapJan over dit onderwerp schreef op www.christenunie.nl/blog-jaapjan

Wat mag ik willen?

Elke week schuif ik ergens in den lande aan bij een huis waar ze wonen: mensen met een beperking. Na het eten is er altijd wel iemand die me uitnodigt om even te kijken in de eigen kamer of woning. Dat hoef je mij niet twee keer te vragen...

In het appartement van Hans staat een grote vitrinekast bomvol met glazen 'met een plaatje'. Van het Heineken-logo tot de koningin: de kast barst bijna uit z'n glazen voegen. Vandaar ook zijn vraag aan mij: mag ik een groter huis willen zodat ik nog een kast neer kan zetten? Dat is nu precies de reden waarom ik mijn werk zo graag doe: die onverwachte vragen die ik krijg.

"Ik ervaar de vragen die ze me stellen dikwijls als een spiegel waar ik in moet kijken, of ik wil of niet."

In onze samenleving worden mensen met een beperking dikwijls alles behalve serieus genomen. Onder christenen ontmoet ik veel mensen die direct beamen dat verstandelijk en lichamelijke handicaps ook het leven uit Gods hand ontvangen hebben. Maar ze zien als een medemens van wie je wat leren kunt? Dat gaat misschien toch iets te ver. Ik ervaar de vragen die ze me stellen dikwijls als een spiegel waar ik in moet kijken, of ik wil of niet. Deze vraag 'wat mag ik willen?' bleef in mijn hoofd spoken.

Ik moest er weer aan denken bij de voorbereiding van de opening van de ChristenUnie-ledenavond in Hilversum medio oktober. Na de eerste euforie dat 'onze' ChristenUnie onderdeel uitmaakt van het nieuwe kabinet is er ook meteen een lijstje aan wensen die we graag ingewilligd zien. Het ene lid roept op tot meer

aandacht voor het hoger onderwijs, de ander vraagt indringend naar het te voeren asielzoekersbeleid.

Andersom kan de vraag ook gesteld worden: wat willen de mensen die ons vertegenwoordigen in Den Haag van de leden? De profeet Obadja uit de Bijbel verkeerde in vergelijkbare omstandigheden. Maar liefst 100 profeten had hij verborgen gehouden. Dan heb je heel wat in je mars als je dat voor elkaar krijgt in het land waar droogte en honger heerst. Maar wanneer Obadja de profeet Elia tegen het lijf loopt en die hem verzoekt naar Achab te gaan, wil hij die wens alleen inwilligen als hij een garantie krijgt: kan hij er op rekenen dat Elia er nog is wanneer hij met Achab terugkomt (1 Koningen 18)? Dat doortrekkend naar de politieke realiteit van vandaag: wat mogen Gert-Jan en Carola Schouten van ons vragen? Waar kunnen Arie Slob en Paul Blokhuis aanspraak op maken? En niet te vergeten: de Kamerleden?

Nee, ze zitten niet verlegen om dociele ja-knikkers. Om mensen die alleen al in de wolken zijn omdat 'we toch maar mooi meedoen in Den Haag'. Ze mogen wel van ons vragen om achter ze te staan en niet bij het eerste en beste 'compromis' meteen met de Bijbel te zwaaien, maar het gesprek te zoeken. Bidden om wijsheid en inzicht waar het op aankomt. Of gewoon eens bij mensen als Hans langgaan.

ANNE WESTERDUIN - DE JONG
Theoloog en bedrijfskundige en sinds 1 september werkzaam als voorzitter van de Raad van Bestuur van zorginstelling Sprank.

Agenda

25 november 2017

36^e partijcongres

Hart van Holland, Nijkerk
www.christenunie.nl/congres

30 november 2017

Uiterlijke sollicitatie-
datum Fellows-
talentenprogramma (WI)

wi.christenunie.nl/fellows

ADVERTENTIE

JEMIMA

HELPT U MIJ KIND TE ZIJN?

STEUN ONS

Maak zo het leven van een kind met een (meervoudige) beperking mogelijk in een christelijk tehuis bij Bethlehem.

WWW.JEMIMA.NL

ANBI IBAN NL53 RABO 0367 5075 60

Colofon

Redactie

Floris Spronk (eindredacteur),
Menno van Hulst, Tjitske Kuiper
– De Haan, Thalina Kardux.

Met medewerking van

Anne Paul Roukema |
www.inhisimage.nl
Wilfred Hermans |
www.wilfredhermans.nl
Jasper van den Bovenkamp |
www.vakmaten.nl
Joke Troost |
www.preciouspeoplemedia.nl
Ruben Timman | www.nowords.nl

Concept, vormgeving en beeldbewerking

Redmatters
www.redmatters.com

Foto cover:

Peter Hiltz (Hollandse Hoogte)
& Valerie Kuypers (RVD)

Contact

Postbus 439,
3800 AK Amersfoort
Tel. 033 4226969
info@christenunie.nl

IBAN: NL55 RABO 0372 9300 18
www.christenunie.nl/contact

Druk

Boemerang DM

Advertenties

Theo Wijbenga (Media Advys)
Tel. 0511 789 319
adverteren@christenunie.nl

De advertenties in dit magazine vertegenwoordigen niet automatisch de politieke standpunten van de ChristenUnie, maar worden geplaatst om het maken van het magazine te kunnen bekostigen.

CBB

ChristenUnie magazine verschijnt in braille en audio bij het CBB.
Tel. 0341 565 499

Giften

De ChristenUnie steunen met uw gift?
IBAN: NL55 RABO 0372 9300 18
t.n.v. ChristenUnie te Amersfoort

Lidmaatschap

Het lidmaatschap valt samen met het kalenderjaar. Opzeggen kan alleen schriftelijk voor 30 november bij de ledenadministratie: ledenadministratie@christenunie.nl
Alle mutaties worden door de ledenadministratie per e-mail of per post aan u bevestigd.

NAW-gegevens

De ChristenUnie registreert NAW-gegevens van alle leden. Zorgvuldig geselecteerd derden mogen onze leden af en toe gerichte aanbiedingen doen. Vragen of bezwaar? Bel onze ledenadministratie.

Papier

De ChristenUnie heeft voor haar magazine een bewuste keuze gemaakt wat betreft papier. De omslag en het binnenwerk zijn FSC gecertificeerd, dat wil zeggen dat het papier is vervaardigd uit hout dat komt uit verantwoord beheerd bos. Daarbij is bij de productie van het binnenwerk gebruikgemaakt van 60% recycled papier en 40% nieuwe vezels.

Steun de

ChristenUnie in deze

bijzondere tijd

*Vraag anderen om ook lid te worden
en ondersteun ons werk*

“Het regeerakkoord is af, maar het echte werk gaat nu eigenlijk pas beginnen. Daar hebben we uw steun bij nodig. Leden maken het mogelijk dat wij als politici ondersteuning krijgen in ons werk. Dat er mensen om ons heen staan die helpen bij de vele taken in de belangrijke fase die nu aanbreekt.

Daarom wil ik u vragen: heeft u gezinsleden die de ChristenUnie een warm hart toedragen? Wilt u hen vragen om ook lid te worden en daarmee de ChristenUnie blijvend te ondersteunen?

Uw steun is meer dan ooit nodig. Doet u met ons mee?”

GERT-JAN SEGERS
VOorzitter Tweede Kamerfractie ChristenUnie

**Speciaal
lidmaatschapstarief
voor gezinsleden*
€ 26,- per jaar**

*mensen die op hetzelfde adres
wonen als een bestaand lid

Kijk op www.christenunie.nl/gezinslid voor meer informatie

ChristenUnie

⊕ Geef geloof een stem